UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CLXXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

bus, & tolerantibus ſuperioribus, ut in c. cũ iã dudũ de præb. gl. in c. fruſtra. 8. diſt. glo. no. in cap. gratia in uer. de iure de reſcript. in 6. Ergo cũ inter mercatores, & negotiatores ſit conſuetudo ſic emendi, & uẽdendi oleũ ſcientibus, & tolerãtibus magiſtratibus, & ſuperioribus ciuitatis Bononiæ, ſequitur, quod illa eſt ſeruanda, ſeu ſaltem per illã quis debet à dolo, & à pena criminis excuſari, poſito, ꝙ illa ẽt diceretur eſſe ꝯ aliquod ſtatutum, vel prouiſionẽ loci, & huius ciuitatis per prædicta; tantoq; magis, qñ poſſet talis conſuetudo dici aliquo reſpectu continere publicã utilitatem, & eſſe ſecundũ legem cõem in vtilitate publica fundata, ut in d.l. 2. qualis eſt iſta conſuetudo emendi, & uendẽdi oleũ, ut ſupra, per illum tex. & iã dixi; & res facilè redit ad ius cõe & ad ſuam primæuã nãm, quæ poſtq̃ ad illud eſt reuerſa, ſeruari debet ius cõe magis, q̃ ſpeciale, & particulare, ut in l. ſi unus, §. pactus verſic. quoties, ff. de pact. Quare & ſi poſſet dici in caſu noſtro cõmiſſum eſſe crimen monopolij, attenta diſpoſitione iuris cõis, quod expreſſè negatur, qm̃ magis hoc dicitur eſſe ſecundũ regulas iuris, & cõem vtilitatẽ, quam contra, ut dictum eſt, tamen ſtante hmõi conſuetudine contraria, crimen illud non diceretur commiſſum, uel ſaltẽ à dolo, & à pœna criminis excuſari deberet. Præterea, reſpondẽdo textui in d.l.1.C. de monopolijs, & iis, quæ uoluit Bar. in d.l. fi. ff. de colleg. illic. dico, ꝙ tex. ille procedit, qñ negotiatores alicuius artificij, ſeu aliud genus perſonarum inter ſe pactũ inirent, uel facerent ſtatutum, aut cõſuetudinẽ inducerent, per quæ tolleretur libera licentia, & facultas alijs faciendi, vel exercendi illud artificiũ, uel per quæ prohiberentur exercere in ciuitate id, quod tenderet ad publicã vtilitatẽ, ut eſt caſus, & ibi Bar. in d.l. vnica, C. de monopolijs, & ibi Bal. gl. & alij: ſed in caſu noſtro emere, & vendere oleum, ut facit d. Thomas, potius tẽdit ad publicã vtilitatem, quã ad dãnum d.l.2. nec hoc dicitur inductũ ex pacto, nec ex ſtatuto aliquo, ꝙ nullus alius poſſit ſic emere, niſi hi, qui ſunt de arte ſalarolorũ, ſed omnibus hoc eſt liberè pmiſſum, ergo &c. Et ſtante ad hæc conſuetudine, de qua ſupra, non põt ad alicuius pęnæ impoſitionẽ procedi. ¶ Non obſtat quædã prætenta prouiſio, ſeu quoddã proclama, quod non uidi, per qđ (ut aſſeritur) dr̃ prohibitum oĩbus emere vtenſilia in totum, & ad groſſum, ut ipſi poſtea minutatim uendant, quia poſito, ꝙ extaret d. prouiſio, debet tamen ſolũ intelligi habere locum quoad ea, quę in illa ſunt expreſſa, & ſpecificata, vt dixi ſupra, & ſolũ in ijs, qui vulgo Triccoli hic vocantur, ſiue in alijs ſimilibus, nõ aũt in alijs artificibus, & ſolitis ſic emere, & vendere alia vtenſilia, quæ conducuntur ex locis longinquis, & externis, ut probatur ex d.l.2. iuncta glo. in uer. tradere, & in ver. hęc, ff. de nundinis: Quinimmo† ſi illud proclama eſſet generale, ſeu gñaliter, & indiſtinctè intelligeretur, vt cõprehenderet oẽ genus perſonarũ, & vtenſiliũ, diceretur gñaliter ꝯ publicã vtilitatẽ d.l.2. & ibi Bar. vnde forte dici põt, ꝙ eſſet nullũ, & nõ valeret, tanquã ꝯ publicam vtilitatẽ, vt in c. erit aũt. 4. diſt. cum ſi. Quare intrepidè teneo d. Thomam pœnam aliquam non incurriſſe, & cõſequenter ipſum eſſe ab inquiſitione contra eum formata abſoluendum, cum nõ ſit dignus animaduerſione aliqua, ſed potius eſſet præmio afficiendus tãquam homo huic ciuitati, & vtilitati publicæ utilis. Laus Deo.

SVMMAE.

Ratione delicti quis ſortitur forum loci, in quo deliquit, quamuis haberet priuilegium, quòd etiam ratione delicti non poſſet niſi coram alio certo iudice conueniri.

2 *Delinquens extra territorium ſuæ originis, etiam in loco ſuæ originis, & domicilij forum ſortitur.*

3 *Iudex non bene inquirendo procedens, non poteſt condemnare, ſed abſoluere ab obſeruatione iudicij, & denuo inquirere, riteq; procedere, & condemnare.*

4 *Inquiri ad hoc, ut ſolenniter, & ſpecialiter poſſit contra certas perſonas de certo delicto, quid requiratur.*

5 *Iudicium quodlibet ad minus ex tribus perſonis conſtat.*

6 *In inquiſitionis iudicio fama eſt loco accuſatoris.*

7 *Inquiri abſque fama præcedente quando poſſit.*

8 *Indicia legitima quæ dicantur.*

9 *Probatio incerta, et dubia maximè in criminalibus nihil releuat.*

EPITOME.

De crimine contra aliquem poteſt procedi in loco, in quo deliquit, ratione delicti, ac etiam in loco originis, & domicilij, etiam ſi extra illũ deliquerit.

Inquiri ſolemniter, & ſpecialiter contra certam perſonam de certo delicto non põt abſq; fama, & inditijs pręcedentib. Et quomodo hęc fama, & inditia probari debeant.

CONSILIVM CLXXII.

VISO proceſſu, ac viſis dictis teſtiũ in cauſa examinatorũ abſq; multiloquio, quia etiã in paucis veritas conſiſtit, de duob. videndũ eſt, primo an ꝯ nominatos in inquiſitione potuerit inquiri, & procedi de criminib. obiectis per dñm poteſtatem Carpi; ſecundo poſito, & conceſſo, quod potuerit per dominũ Poteſtatẽ inquiri, an inquiſiti ſint de homicidijs, & vulneribus illatis perſonis, de quibus in proceſſu, cõdẽnandi. ¶ Ad primum reſpõdeo inquiri potuiſſe, quia, ut conſtat ex dictis teſtiũ pro curia examinatorum, homicidia, & vulnera cõmiſſa, & illata, ut ſupra, fuerũt cõmiſſa, & illata in territorio Carpi, nec ꝯriũ probãt teſtes examinati ad fauorẽ inquiſitorũ, ergo horum delictorũ cognitio ſpectat ad Poteſtatẽ Carpi, quia
1 †ratione delicti, hoc eſt loci, in quo delictũ fuit cõmiſſum, quis ſortitur forum, ẽt ſi haberet priuilegiũ, ꝙ non poſſet conueniri, ẽt ratione delicti, niſi corã alio certo iudice c. 1. & ibi doct. de priuileg. li. 6. Bal. & Paul. de Caſtr. & alij in l. 1. & in auth. ibi poſita, C. ubi de crimine agi opor. quamuis Bar. in d. auth. in caſu, quo quis haberet priuilegium prędictũ, ꝯrium ſentiat, ſed malè, vt ibi dicunt Paul. de Caſt. Bald. & alij. per tex. in d. cap. 1. de priuilegijs in 6. & confirmantur prędicta per tex. & ibi gl. & doct. in c. fi. de foro compet. Præterea
2 † ſi præſupponamus ipſos inquiſitos, & criminoſos fore Carpenſes ratione originis, & domicilij, prout præſupponitur in inquiſitione, & probatũ fuit per non nullos teſtes, quamuis delicta fuerint cõmiſſa extra territoriũ Carpi, tñ multo magis potuit ꝯ ipſos inquiſitos per ipſum do. Poteſtatem Carpi procedi, quoniam ratione originis, & domicilij delinquentis, ipſe delinquens ſortitur forũ, niſi haberet priuilegiũ, de quo ſupra, ut eſt tex. in d. c. fi. & ibi glo. & doct. & in d.l.1. ibiq; Bald. & alij. & in auth. ibi poſita, C. ubi de crim. agi opor. hr̃ in d. c. 1. in §. 1. ibiq; Domin. de ſant. Gemi. & per Bald. in l. 1. col. antepenul. C. de ſumma trin. & fide catho. & hæc ſufficiant quo ad primum. ¶ Capio ſecundum, in quo mihi videtur eſſe concludendũ, quod inquiſiti eo modo, de quo hr̃ in inquiſitione ꝯ eos formata, non poſſint de iure condẽnari, ſed iudex debeat inquiſitionem illã reuocare abſoluendo inquiſitos ab obſeruatione iudicij, reſeruata ſibi, uel alteri, cui de iure cõpetit, & competere põt ius inquirendi, po

teſtate

teſtate, & facultate iterū agendi ꝯ culpabiles, & infa
matos de hmōi homicidijs, & vulneribus; quā con-
3 cluſionē ſic probo, nā † ubicunq; Iudex, ꝗ inquirit,
minus benè procedit, peruertendo ordinē ſubſtātia
lē, qui requiritur ad inquirendū ſpecialiter, & ſolē-
niter ꝯ certas perſonas de delicto, tūc iudex nō pōt
ex illo ordine non iuridico condēnare, ſed illū ordi-
nē debet reuocare, videlicet abſoluendo ab obſerua
tione iudicij, & denuo pōt inquirere, riteq; procede
re, & condēnare c. qualiter il 1. de accuſa. Spec. in tit.
de inquis. in § uiſo uer. itē ſi inquiſitor, & hr̄ per do-
ctores in d. c. qualiter, nam vbi deficit aliquid de nā,
vel ſubſtantia inquiſitionis, tūc inquiſitio nō valet,
& pōt impugnari. & reuocanda eſt l. cū hi, §. prætor
de tranſac. Ang. in l. ſi vacantia, C. de bon. vacant. li-
4 bro decimo: ſed † ad hoc, ut ſolēniter, & ſpecialiter ꝯ
certas perſonas poſſit de certo delicto inquiri, reꝗ-
ritur, vt inquiratur pręcedente publica fama ꝯ eum,
ꝯ quē iudex vult inquirere, quodq; talis fama proba
ta fuerit, & proceſſerit à pluribus nō maleuolis, nec
inimicis, alioquin ſolēniter, & ſpecialiter non pōt ꝯ
aliquē certum de certo delicto inquiri c. qualiter, &
qñ il 2. de accuſat. c. cū oporteat eodē titulo, & latè
hr̄ per Spec. in ti. de inquiſitio. in §. 1. in princ. in c ſu
per his, c. licet de accuſa. c. licet heli de ſimo. c. Deus
omnipotens 2. qō. 1. Bart. in l. fi. de offi. præfect. præt.
5 Quod ēt demonſtratur, nā † quodlibet iudicium ad
minus conſtat ex tribus perſonis, ex accuſatore, ſiue
actore, reo, & iudice, alioquin iudiciū non ſubſiſtit
6 c. forus de uerb. ſigni. & † in iudicio inquiſitionis fa-
ma eſt loco accuſatoris d. c. qualiter, & d. c. licet heli
cū ſimilibus: ergo abſq; fama præcedente iudex nō
potuit inquirere, nec procedere, & ita ſe habet cōis
7 opinio; & illis caſibus, quibus abſq; fama publica in-
quiritur, procedit, qñ iudex inquireret generaliter,
& pręparatione, vt qñ inquiritur in capite, & in mē-
bris, in qua inquiſitione admittuntur ēt teſtes, qua-
les hr̄i poſſunt, ad tradita per Spec. in ti. de inquiſi. in
§. viſo in verſi. ſi aūt inquiratur; quod ſecus eſt, qñ in-
quiritur ſolemniter, & ſpecialiter de certo delicto ꝯ
certas perſonas, qm̄ tunc debet inquiri fama publica
præcedente, & præcedētibus legitimis inditijs: quæ
fama, & inditia debent probari, & procedere à non
maleuolis, ſed fide dignis, & à pluribus c. inquiſitio-
nis in fin. d. c. qualiter, & d. c. licet heli. & in d. c. cum
oporteat, & fatentur oēs in locis præallegatis, & ma
ximè Spec. ſed in caſu noſtro ante inquiſitionē for-
matam, ac ēt poſt non fuit probata publica fama ꝯ
inquiſitos, item inditia habita contra ipſos peruene
runt à maleuolis, & inimicis, immò ab ijs, quorū par
ticulariter intererat, vt inquireretur, ergo &c. nam
pro indicijs habendis ꝯ ipſos inquiſitos fuerunt exa
minati duo teſtes, videlicet quidā Ioan. Franciſcus
Mancinus, qui dicitur in prætenſa rixa fuiſſe uulne-
ratus ab ipſis inquiſitis, qui tēpore rixæ cum occiſis
erat, & de vulneribus illatis dicto teſti formata etiā
fuit inquiſitio ꝯ ipſos inquiſitos, ut hr̄ in dicta inqui
ſitione; itē fuit examinatus quidā Laurentius, qui,
vt ex dictis aliorū teſtiū examinatorū conſtat, erat tē
pore rixæ cū ipſis occiſis, & armatus aſſociauerat Ia-
cobū de oleo occiſum, & ſic erat de ſuis ſequacibus,
& amicis, ergo eis nulla fides eſt adhibenda, nec fa-
8 ciunt ſufficiens inditiū ad inquirendū, quia † legiti-
ma inditia dicuntur illa, quæ probantur ad minus ꝑ
duos teſtes legitimos, ut hr̄ per Bart. in l. fi. ff. de qō.
Abb. in c. tertio loco de probatio, & ſic hi duo teſtes
non ſunt ſufficientes pro indicijs faciendis, nec ad
probandā publicā famam. d. c. licet, & d. c. qualiter il
2. & in d. c. cum oporteat; minus ergo dicentur ſuffi
cientes ad condemnandū arg. d. c. qualiter & qñ il 2.

¶ Alij etiam teſtes examinati pro curia non le-
gitimi, quoniam quidā Franciſcus fuit exam-
qui erat frater Poli occiſi, ob cuius homicidi-
mata fuit inquiſitio, ergo eodē morbo labora-
dā ēt Hieronymus Algiſius fuit receptus, qui a-
liquid probet ꝯ inquiſitos, tñ ipſe ſolus non ſ-
ad condēnandū l. fi. C. de probat. c. l. licet uni-
de teſtibus cū ibi no. Præterea ſi benè conſider-
eius dicta, nō clarè deponit, quis fuerit ille, qui
fecerit Iacobū, ſeu Polū aut qui vulnerauerit
Franciſcū, & alios, de quibus in inquiſitione, q-
multi fuerint, qui inſultū, & aggreſſum fecerit
9 ciſos, & ſocios, † probatio dicti teſtis redditur
ta, & dubia, ideò nihil releuat, & maximè in cri-
libus, in quibus venit imponēda pęna mortis
guinis. c. in præſentia de probat. iuncta d. l. fi. c-
no. C. e. ti. Exceptio aūt banni ipſius Iacobi, q-
ponebatur ad fauorem inquiſitorū per quē-
Ioan. Franciſcū, quæ pro ipſis ab illo potuit o-
iuxta no. per Bart. & Bal. in l. ubi pactū. C. de t-
cū ſimilibus, parū profuit ipſis inquiſitis, qm̄ q-
no ualido, & legitimo non apparet, nā vt in p-
conſtat, ſententia lata ꝯ ipſum Iacobū, per q-
bannitus in pœnā capitis, fuit reuocata per
ſententiam, qua ipſe Iacobus fuit abſolutus
homicidij, & condemnatus pecuniariter, ut
ret ex ſententia in proceſſu producta. Itaq; c-
dendum eſſe exiſtimo. Laus Deo.

S V M M AE.

1 *Prouocatio iuſta, & legitima quæ dicatur, ut quis ſe con-*
uocantem defendere, arma exercere, vulnerare, & q-
etiam impune occidere poſſit.
2 *Prouocantem quis poſſit offendere etiam modum exced-*
ſe defendendo ilico, eodemq; contextu.
3 *Et an prouocatus denuo eſſet verberandus, ut prouocan-*
ſet offendere.
4 *Prouocatus iuſtè quis dicitur ex facto offenſioni propinq-*
ex inſultu.
5 *Offenſo ob quam offenſam permiſſum ſit offendere, mod-*
cedere, & quomodo offendentem offendere.
6 *Offenſa maior quandoq; ex pugno, & maxillata, quam e-*
rum vulneribus.
7 *Honorem, bonamq; famam conſeruare probis, & ſtren-*
plus cordi eſſe debet, quam vitam ipſam.
8 *Iniuria bonam famam, ſeu honorem minuens cenſetur*
9 *Militibus ſe in armis exercentibus fugere ignominioſum e-*
10 *Et his magis, quàm alijs aggreſſorem vulnerare, & occ-*
tiam potius, quam fugere licet.
Honor, & bona fama magis, quā uita propria debet conſ-
11 *Infamia iam illata per iudicem reparari non poteſt.*
12 *Hæc verba, tu mētiris, ſunt iniurioſa, et ex eis grauis*
Et quomodo & quando hoc verum ſit, nu. 15.
13 *Etiam ſi adderetur ſaluo honore tuo.*
14 *Proteſtatio contraria facto non releuat proteſtantem.*
15 *Verba mentitam importantia ad hoc, ut dicantur iniur-*
iniuriam inferre, quid requiratur, & quid de his verb-
ditionaliter, & imperſonaliter prolatis, nu. 16.
17 *Teſtes in ſubſtantia facti conuenire ſufficit licet diverſis v-*
idem tamen importantibus utantur, niſi certa verbor-
ma probanda eſſet.
18 *Verba ſi quis vellet dicere, uellem dicere, facere, & ſimil-*
pectant factum poſt ſe, & habent tractum de futuro.
19 *Percutientem, & offendentem pro tuitione honoris ſ-*
eſt non ſolum eodem genere offenſæ, ſed etiam grau-
tere, & offendere. Nec exceſſus punitur, nu. 21. &
ad defenſionem id factum dicatur, nu. 22.
20 *Exceſſus in ſe defendendo eſt etiam tolerandus.*
23 *Inquiſitioni & contentis in ea ad fauorem inquiſiti eſt*
24 *Modum excedere in ſe defendendo permiſſum eſſe, &*
pro ſui defenſione quis dicatur modum exceſſiſſe.